

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 217/21
Люксембург, 2 декември 2021 г.

Заклучения на генералния адвокат по дела C-156/21 и C-157/21
Унгария и Полша/Парламент и Съвет

Генерален адвокат Campos Sánchez-Bordona: трябва да се отхвърлят жалбите на Унгария и Полша срещу режима на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза в случай на нарушения на принципите на правовата държава

Този режим е приет на подходящо правно основание, съвместим е с член 7 ДЕС и е съобразен с принципа на правна сигурност

На 16 декември 2020 г. законодателят на Съюза приема Регламент¹, с който се въвежда общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза в случай на нарушения на принципите на правовата държава в държавите членки. За постигането на тази цел Регламентът позволява на Съвета, по искане на Европейската комисия, да приеме, наред с други, мерки като например за спиране на плащанията, извършвани от бюджета на Съюза, или на одобрението на една или повече програми, финансирани от този бюджет.

Унгария и Полша подават поотделно жалби пред Съда на Европейския съюз, с които искат отмяната на Регламента. Наред с други мотиви обжалването му се основава на липсата или на неподходящия характер на правното основание, на което той е приет, на несъвместимостта му с член 7 ДЕС² и на нарушение на принципа на правна сигурност.

В представените днес заключения генералният адвокат Manuel Campos Sánchez-Bordona, на първо място, посочва, че целта на Регламента е да се създаде **специфичен механизъм, за да се осигурява доброто изпълнение на бюджета на Съюза**, когато държава членка допусне нарушения на принципите на правовата държава, застрашаващи доброто управление на средствата на Съюза или неговите финансови интереси. В този контекст той подчертава, че **Регламентът не цели да защити правовата държава чрез санкционен механизъм, подобен на този по член 7 ДЕС, а въвежда инструмент за финансова обвързаност с условия, за да съхрани тази ценност на Съюза**. Той счита, че правото на преценка на институциите на Съюза обхваща този законодателен избор, който не може да се квалифицира като явно погрешен, тъй като спазването на принципите на правовата държава може да бъде от основно значение за доброто функциониране на публичните финанси и за доброто изпълнение на бюджета на Съюза.

Освен това той подчертава, че Регламентът изисква да е налице **достатъчно пряка връзка** между нарушението на принципите на правовата държава и **изпълнението на бюджета**, така че **не е приложим към всички нарушения на принципите на правовата държава, а само към тези, които имат пряка връзка с управлението на бюджета на Съюза**. От друга страна, защитата на крайните бенефициери по разходните програми, финансирани от бюджета на Съюза, е типична и логична мярка при споделеното управление на тези средства, така че финансовата корекция, приета от институциите на Съюза, трябва да бъде понесена от извършилата нарушението държава членка и да не се прехвърля върху бенефициерите на средствата, които нямат отношение към това нарушение. Генералният

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 година относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433I, 2020 г., стр. 1).

² Този член предвижда възможността да се започнат производства срещу държава членка при тежко нарушение на ценностите на Съюза или при очевиден риск от такова нарушение.

адвокат счита, че както целта, така и съдържанието на **Регламента** показват, че той **представлява финансова норма по смисъла на член 322 ДФЕС**, параграф 1, буква а) и че поради това **посоченият член може да представлява подходящо правно основание за приемането му.**

На второ място, генералният адвокат счита, че член 7 ДЕС не допуска законодателят на Съюза да въведе друг аналогичен механизъм, който да има същата цел за защита на правовата държава и с който да се прилагат подобни санкции. Въпреки това той приема, че **член 7 ДЕС не възпрепятства възможността посочената защита да бъде осигурена посредством други инструменти, несвързани с тази разпоредба**, стига съществените им характеристики да са различни от присъщите на гарантираната със същия член защита. Той припомня, че Съдът вече е направил изводи от нарушението на ценностите на Съюза по-конкретно в областите на европейските заповеди за арест и на независимостта на националните съдилища, дори когато в тези случаи не е приложен член 7 ДЕС.

Генералният адвокат счита, че **са съвместими с Договорите** правните актове, въведени от институциите на Съюза, чиято цел е да се даде отговор **в специфични области** срещу някои нарушения на принципите на правовата държава, влияещи върху управлението на бюджета. Докато член 7 ДЕС поставя приемането на мерките в зависимост от установяването на тежко и трайно нарушение от страна на държава членка на ценностите на Съюза, **Регламент се отнася само до нарушаването** от държава членка на принципите на правовата държава, **които засягат или заплашват да засегнат** пряко и сериозно **доброто финансово управление на бюджета или защитата на финансовите интереси на Съюза.**

Според генералния адвокат **механизмът на Регламента е сходен на други инструменти за финансова обвързаност с условия и за изпълнение на бюджета, съществуващи в различни области на правото на Съюза**, а не на този по член 7 ДЕС. Освен това, за разлика от Регламента, член 7 ДЕС изисква наличие на тежко и продължаващо нарушение **на която и да било от ценностите на Съюза**, а не само на принципите на правовата държава. Поради това предвиденото в член 269 ДФЕС във връзка с член 7 ДЕС ограничаване на компетентността на Съда не е приложимо към Регламента, който подлежи на пълния контрол за законосъобразност, предвиден в член 263 ДФЕС. По същия начин предвидената в член 6 от Регламента процедура за вземане на решения е различна от установената в член 7 ДЕС и не накърнява принципа на институционално равновесие, така че възлагането на изпълнителни правомощия на Съвета намира основание в широкото понятие за изпълнение на бюджета по член 322, параграф 1, буква а) ДФЕС, и не нарушава член 317 ДФЕС, който предоставя на Комисията правомощието за изпълнение на бюджета в тесен смисъл. Ето защо генералният адвокат приема, че **Регламентът е съвместим с член 7 ДЕС.**

На трето място, генералният адвокат счита, че макар понятието за правова държава като ценност на Съюза да е широко, **законодателят на Съюза е оправомощен да го уточни** в конкретна материалноправна област като тази на изпълнението на бюджета с оглед на установяването на механизъм за обвързаност с финансови условия. В това отношение той припомня, че Регламентът изброява **седем правни принципа**³, които трябва да се тълкуват с оглед на другите ценности и принципи на Съюза, заложен в член 2 ДЕС. Освен това в член 3 от Регламента са посочени подробно някои показатели за нарушения на принципите на правовата държава, а в член 4, параграф 2 се съдържа примерен списък на обстоятелствата, които могат да доведат до нарушения на посочените принципи. По този начин са очертани нарушенията, по които могат да се приемат предвидените в Регламента мерки за обвързаност с условия, с което те са поставени в зависимост от наличието на

³ А именно принципите: на законност, което предполага прозрачен, отчетен, демократичен и плуралистичен законодателен процес; на правна сигурност; на забрана на произвол от страна на органите на изпълнителната власт; на ефективна съдебна защита, включително достъп до правосъдие, от независими и безпристрастни съдилища, също и по отношение на основните права; на разделение на властите; и на недискриминация и равенство пред закона.

пряка връзка с изпълнението на бюджета на Съюза. Тези два елемента показват усилията на законодателя да улесни прилагането на принципите на правовата държава и да повиши правната сигурност.

Според генералния адвокат характеризирането на правовата държава чрез препращане към посочените принципи **отговаря на минималните изисквания за яснота, точност и предвидимост съгласно принципа на правна сигурност**. Всъщност държавите членки познават в достатъчна степен произтичащите от тях задължения, още повече като се има предвид, че повечето са разяснени в практиката на Съда.

В тези заключения генералният адвокат предлага на **Съда да отхвърли жалбите за отмяна, подадени от Унгария и Полша**.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Жалбата за отмяна цели да бъдат отменени актове на институциите на Съюза, които противоречат на правото на Съюза. При определени условия държавите членки, европейските институции и частноправните субекти могат да сезират Съда или Общия съд с жалба за отмяна. Ако жалбата е основателна, актът се отменя. Съответната институция трябва да отстрани евентуалната празнота в правото, създадена с отмяната на акта.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

Пълният текст на заключенията ([C-156/21](#) и [C-157/21](#)) е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от прочитането на заключението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☐ ☎ (+32) 2 2964106